

ชื่อเรื่อง	ความหลากหลายทางชีวภาพของแมลงวันตูดเลือดในฟาร์มโคเนื้อ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี
ผู้วิจัย	นันทิยา แซ่เตียว
สาขาวิชา	สัตวศาสตร์
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจชนิดของแมลงวันตูดเลือดที่มีความสำคัญทางด้านการแพทย์ และสัตวแพทย์ โดยกลุ่มแมลงวันตูดเลือดที่ทำการสำรวจก่อให้เกิดการสูญเสียเลือดในโคเกิดการระคายเคืองอย่างรุนแรง รบกวนการกินอาหารและ การพักผ่อน ทำให้น้ำหนักตัวลดลงและยังเป็นพาหะนำเชื้อโรคต่างๆ มาสู่คนและสัตว์ และอาจทำให้เกิดความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แมลงวันตูดเลือดที่พบในบริเวณฟาร์มโคเนื้อ 6 แห่งจากอำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยกับดักแบบ Nzi 1 ชุดต่อฟาร์ม และใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล คือใช้การวิเคราะห์ข้อมูลความถี่ (Analysis of frequency Data) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง จำนวนแมลงวันคอกสัตว์ที่พบกับขนาดของฟาร์มโคเนื้อ โดยใช้สถิติค่า Chi Square

ผลการวิจัยในเดือนสิงหาคม 2558 ถึง กรกฎาคม 2559 พบว่า มีแมลงวันตูดเลือด 2 วงศ์ คือ Tabanidae และ Muscidae มีจำนวน 3,257 ตัว 5 ชนิด ได้แก่ วงศ์ Muscidae พบว่ามีจำนวนมากที่สุด โดยพบร้อยละ 77.59 มีจำนวน 3 ชนิดคือ *Stomoxys calcitrans*, *S. sitiens* และ *S. indicus* และ สกุล *Tabanus* spp. 2 ชนิด คือ *Tabanus rubidus* และ *T. striatus* พบร้อยละ 6.72 จำนวนของแมลงวันตูดเลือดส่วนใหญ่จะพบจำนวนเพิ่มมากขึ้นตามขนาดของฟาร์ม และปริมาณน้ำฝน สำหรับแนวทางการควบคุมแมลงวันตูดเลือดในอำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ของเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้วิธีการรมควัน หรือกลิ่นจากพืช ซึ่งเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการเลี้ยงโคเนื้อฝูงขนาดเล็ก แต่มีข้อจำกัดในฝูงที่มีขนาดใหญ่ ดังนั้นในการจะควบคุม หรือลดจำนวนประชากรตัวเต็มวัยของแมลงวันตูดเลือด แนะนำให้ควรจะทำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ตัวอ่อนของแมลงวันตูดเลือดบริเวณรอบฟาร์มโคเนื้อ และควรเฝ้าระวังการระบาดของโรคที่มีแมลงวันตูดเลือดเป็นพาหะในพื้นที่

Research Title	Diversity of Blood Sucking Flies in Beef Cattle Farms in Amphur Chombung of Ratchaburi Province
Researcher	Nantiya Saetiew
Program	Animal Science
Academic Year	2016

ABSTRACT

This research purposed to survey biting flies which is important to medical and veterinary fields. The biting flies, which cause blood loss in cows, severe irritation, eating disorder, and relaxing disorder, they result in weight loss and are the carriers of the disease to animals and humans. They may cause damages to the country's economy. The sample group was biting flies found in 6 beef cattle farms in Chombueng District of Ratchaburi Province. The tools used in the research included an Nzi trap for one farm, including analysis of frequency data and correlation analysis between the found biting fly and the size of beef cattle farm using Chi Square.

According to the research in August 2015 to July 2016, there are 2 families which are Tabanidae and Muscidae, amounting 3,257 biting flies and 5 types. Muscidae family is the most found or 77.59% consisting of *Stomoxys calcitrans*, *S. sitiens* and *S. indicus* types. *Tabanus* spp. family (Tabanidae) consists of two types: *Tabanus rubidus* and *T. striatus* found 6.72%. The bigger size of farms and rain quantity, the more the insects were found. For the biting flies control pathway in Chombueng District of Ratchaburi Province, most of the agriculturalists select smoking or smell of plants to repel the insects; both are effective for the small farm but ineffective to the large farm. Therefore, to control or reduce the mature biting fly populations, the breeding source must be eliminated and there should be the surveillance of epidemic disease which they carry with.